Ankenævnet for Forsikring

Den 6. oktober 2014 blev i sag nr. 85307:

xxxxxx xxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

PBU Pædagogernes Pensionskasse
Østerfælled Torv 3
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning i PBU Pædagogernes Pensionskasse. Han klager over, at selskabet har ændret pensionsaftalen, således at hans hustru mister livslang pension i tilfælde af, at han dør før hende.

Det fremgår af sagen, at selskabet i juli 2013 orienterede klageren om, at hans pensionsordning ville blive ændret pr. 1/1 2014. Klageren er utilfreds med, at ægtefællepensionen er bortfaldet. Selskabet henviser til, at der i henhold til betingelserne for aftalen kan foretages indskrænkninger i dækningen, såfremt det godkendes af overenskomstparterne, og at selskabet i forbindelse med ændringen indhentede en sådan godkendelse.

I klageskemaet dateret den 3/11 2013 fremgår bl.a.:

"**Sagsfremstilling**
Supplerende redegørelse kan evt. vedhæftes som bilag
Har modtaget fra PBU, at alle skal overgå til ny pensionsordning pr. den 1. januar 2014. PBU har haft 2 pensions ordninger den gamle og den nye som gælder frem til den 1. januar 2014.
Jeg kontaktede PBU den 1. september med følgende klage.
Undertegnede ønsker at klage over kommende ændringer i min pension. Som jeg læser det, er det en forringelse af den pension ordning jeg har i dag.
I 1995 blev vi bedt om at tage stilling til om vi ville over i den nye pension ordning pr. den 1. januar 1996. Jeg ønskede at blive i den gamle ordning, og det blev man automatisk ved ikke at svare.

I maj måned 2004, blev jeg igen spurgt om jeg ville over i den nye ordning. Denne gang skulle jeg svare for at bekræfte mit valg, jeg skrev at jeg stadig valgte den gamle pension ordning. Hvilket blev bekræftet i brev til mig den 2. juni 2004 til mig.
Jeg ønskede, at blive i den gamle ordning, da den sikrede min hustru livslang pension hvis jeg skulle afgå ved døden.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
Jeg forventer, at der bliver betalt erstatning til min pension, hvis jeg tvinges over i ny ordning.
!.: Evt. manglende indbetaling på min pension ordning, fordi jeg valgte den gamle ordning og ikke den nye.
Jeg ønsker derfor at se en beregning på, hvordan forrentningen og min pension udbetaling ville have været i kr. hvis jeg havde valgt den nye ordning i 1995 og frem til i dag.
Erstatning for, at min hustru mister livslang pension efter mig.
Da jeg ringede ind og gjorde opmærksom på min bekymring, fik jeg at vide, at det har jeg jo selv valgt i 1995.
Ja det havde jeg, men med de forudsætninger. at forsikrings aftalen vi havde gjaldt frem til min pension ved 65 år."

Selskabet har i brev af 18/11 2013 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"**Indledning**
Klager er hos PBU omfattet af en pensionsordning, hvis aftalegrundlag er beskrevet i PBU's pensionsregulativ 2. Tvisten drejer sig om, hvorvidt PBU kan ændre pensionsregulativet og dermed vilkårene for klagers pensionsordning, herunder om ændringen udløser en erstatningspligt for PBU.

Sagsfremstilling
I juli 2013 sendte PBU i et brev en orientering til klager om, at klager fra 1. januar 2014 ville få en ny pensionspakke (Bilag 1).
…
I brevet fra juli 2013 opfordrede PBU endvidere klager til at læse mere om pensionspakken, som den ville komme til at se ud fra 2014, på PBU's hjemmeside under pensionspakken.dk, og henviste i øvrigt til en række medlemsmøder, der ville blive afholdt i efteråret 2013 med henblik på præsentation af pensionspakken. Endelig var der i brevet henvist til et eksempel, der mindede om klagers pensionsordning, på PBU's hjemmeside (bilag 2).

På PBU's hjemmeside www.pbu.dk/pensionspakken er der information om den nye pensionspakke, og det fremgår blandt andet af hjemmesiden (bilag 3), at

'Vi sætter fokus på, at flest mulige penge går til opsparing og pension - samtidig med, at vi naturligvis fortsat sikrer medlemmerne gode forsikringer ved sygdom og død. Vi sætter også fokus på, at det skal være nemt for medlemmerne at finde ud af hvad der bliver udbetalt, hvis de bliver syge, dør eller går på pension.

Derfor får alle medlemmer fra 1. januar 2014 den samme enkle pensionsordning - Pensionspakken. En enkel pensionsordning er samtidig nem at administrere. Det betyder billigere administration og dermed flere penge til pension.'

Det fremgår også af hjemmesiden, at

'Kan PBU foretage disse ændringer?

Det fremgår af pensionsregulativerne, at ændringer i pensionsordningerne kan foretages af PBU's bestyrelse. Hvis ændringerne indebærer indskrænkninger af etablerede rettigheder, kræver det godkendelse af overenskomstparterne.

Ændringerne i pensionsordningerne pr. 1. januar 2014 ligger inden for rammerne af, hvad aftaleparterne i overenskomstbaserede ordninger kan gennemføre.

Ændringerne er blevet godkendt af bestyrelsen i PBU, og ændringerne er efterfølgende blevet godkendt af overenskomstparterne.'

I en mail af 1. september 2013 oplyste klager, at han ønskede at klage over de kommende ændringer i hans pension, idet han mente, at der var tale om en forringelse af den pensionsordning, som han havde i dag (bilag 4).

Den 10. september 2013 var klager i telefonisk kontakt med PBU, og ved mail af 21. september 2013 fremsendte PBU en række beregninger af klagerens nuværende dækninger sammenholdt med dækningerne med den nye pensionspakke (Bilag 5). PBU redegjorde endvidere for baggrunden for beslutningen om at lave en ny pensionspakke, ligesom PBU beskrev, hvad det ville betyde for klagerens udbetaling ved alder og ved død.

I begyndelsen af november 2013 sendte PBU et brev med det fulde overblik over klagerens nye pensionspakke til klager. Af brevet fremgik klagerens dækninger pr. 1. januar 2014 med både pension og forsikringer samt forudsætningerne for beregningen af dækningerne (Bilag 6).
…
I brevet fra november 2013 opfordrede PBU endvidere klager til at logge ind på Mine Pensioner på pbu.dk, hvor klager kunne finde Pensionsoverblik pr. 31. december 2012 i klagers postmappe.

Klager indbragte herefter den 3. november 2013 sagen for Ankenævnet for Forsikring med en klage over PBU's ændring af pensionsordningen, som klager betragtede som en forringelse af pensionsordningen, og med et krav om udbetaling af erstatning, hvis ændringen gennemføres.

Begrundelse
…
Det følger … direkte af PBU's regulativ, at der er en vidtgående afgang til at ændre i en arbejdsmarkedspensionsordning, når det sker som led i en generel omlægning.

Bestyrelsen har dermed hjemmel til at foretage omfattende ændringer af pensionsordninger for så vidt angår fremadrettede indbetalinger, og med godkendelse fra overenskomstparterne gælder dette også for de tidligere foretagne indbetalinger. Vi kan oplyse, at PBU's bestyrelse har modtaget denne godkendelse fra overenskomstparterne.

Som det også fremgår af pensionsregulativet, er der ikke krav om, at ændringer af pensionsregulativet skal godkendes på en generalforsamling, men ændringerne har dog været fremlagt for en delegeretforsamling, der også udgør generalforsamlingen, og forsamlingen støttede ændringerne.

Vi skal derfor fastholde, at den generelle omlægning af PBU's arbejdsmarkedspensionsordning er foretaget i overensstemmelse med bestemmelserne i PBU's pensionsregulativ, og at den gennemførte ændring dermed er gyldig.

Vi skal også fastholde, at ændringen af klagers pensionsordning er foretaget som led i den generelle omlægning af PBU's arbejdsmarkedspensionsordning, at ændringen er sket i overensstemmelse med bestemmelserne i PBU's pensionsregulativ, og at den gennemførte ændring af klagers pensionsordning er gyldig.

Klager har endvidere fået den nødvendige og tilstrækkelige information om den nye pensionspakke, herunder information om de væsentligste ændringer i hans ordning, og ændringerne er varslet i god tid med virkning fra 1. januar 2014.

Da ændringen af klagers pensionsordning således er foretaget som led i den generelle omlægning af PBU's arbejdsmarkedspensionsordning og er sket i overensstemmelse med i PBU's pensionsregulativ, bemærkes det, at ændringen ikke kan medføre en erstatningspligt for PBU. PBU har ikke handlet erstatningspådragende i forbindelse med ændringen, og klager ses ikke at have lidt et økonomisk tab.

Konklusion
Ændringen af klagers pensionsordning er foretaget som led i en generel omlægning af PBU's arbejdsmarkedspensionsordninger, og ændringen er sket i overensstemmelse med bestemmelserne i PBU's pensionsregulativ. Den gennemførte ændring af klagers pensionsordning er dermed gyldig, og PBU skal derfor fastholde afgørelse."

Klager har i mail af 2/12 2013 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"Undertegnede **har** læst den nye pensionsordning, det er den der danner grundlag for min klage til PBU og derefter til Ankenævnet for forsikring.

PBU skriver (udpluk af brev) Vi rydder også op og fjerner en række dyre gamle særordninger. Min pension ordning er ikke en gammel **særordning** med et medlemstilbud jeg fik fra PBU, da jeg blev medlem i 1983.

PBU skriver Dermed sparer vi penge i administration, hvilket betyder mere pension for pengene til dig. (til min pension = ca. 100.- kr. pr. år.)

PBU skriver, at vi lever i gennemsnit længere end nogensinde før - og det skal vi tage højde for i vores beregninger. Jeg ved ikke om det gælder for min årgang, regeringen har kun pålagt Mig 1/2 års ekstra arbejde før jeg bliver pensioneret som 65 1/2 år.

Undertegnede har imellem 1,2 og 1,5 millioner kr. stående i depot den dag jeg går på pension, det skulle nok kunne dække min pension hvis PBU forrenter pengene dygtigt.

PBU skriver, at min ægtefælle får et engangsbeløb hvis jeg dør efter at jeg er pensioneret. Min hustru vil få max kunne få kr. 540.195,00

Beløbet bliver nedskrevet over 10 år. Derefter intet beløb.

Som min pension er i dag vil hun få 60 % af min pension resten af livet ca. kr. 55.000,00 om året. Fra mit 65 1/2 år og 20 år frem kr. 1.100.000,- kr.

Jeg har bedt PBU om at om en beregning på hvordan mit depot ville have set ud i dag, hvis jeg i 1995 havde valgt den nye pensionsordning.

PBU siger, at de ikke kan lave en beregning på dette. Men det kan ikke være så svært, da de må have den % renterne har givet den nye pension ordning siden 1995.

PBU Den nye forsikring er både billigere, mere fleksibel og mere solidarisk.
Solidarisk for hvem?
Jeg har været solidarisk hele mit liv, og beder om solidaritet 5½ år før jeg skal på pension."

Selskabet har i brev af 17/12 2013 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"Klagers ønske om at få en beregning på, hvordan klagers ordning ville have set ud, hvis han i 1995 havde valgt en ny ordning, er ikke en beregning, som PBU kan tilbyde. Beregningen vil ikke give mening, da klager har haft de forsikringsdækninger og de vilkår, der er knyttet til klagers ordning.

Vi kan derfor i det hele henholde os til vores redegørelse af 18. november 2013, og det er PBUs opfattelse, at sagen kan forelægges nævnet på det foreliggende grundlag."

I brev fra selskabet til klageren fra juli 2013 fremgår bl.a.:

"Din pensionskasse er lige nu i gang med den helt store forårsrengøring. Ikke alene tørrer vi støvet af, så din pension bliver enklere og alle kan finde ud af, hvad de får. Vi rydder også op og fjerner en række dyre gamle særordninger. Dermed sparer vi penge i administration, hvilket betyder mere pension for pengene til dig. Og endelig optimerer vi din pension og dine forsikringer - så vi sikrer at du også fremover får en ordning, som er skræddersyet til pædagoger.

Hvad betyder det for dig?
Helt konkret sætter vi nu endnu mere fokus på at styrke din opsparing til pension. Det er der blevet råd til af tre gode grunde:

- Din betaling for administration er blevet halveret
- Dine forsikringer bliver billigere
- Du får det direkte afkast af investeringerne ind på din opsparing både som erhvervsaktiv og fremover også som pensionist.

Vi lever længere
PBU's medlemmer lever i gennemsnit længere end nogensinde før - og det skal vi tage højde for i vores beregninger.

Hvis vi ikke fremtidssikrer din pension, vil det betyde en lavere månedlig pension - da din opsparing skal fordeles over flere år. Men med den nye enkle og billige pensionspakke kan vi undgå eller reducere faldet **i** den udbetalte pension.

Sådan er din nye pensionspakke
Du kan allerede nu se, hvordan dine forsikringer ser ud, før du går på pension. Og vi er i fuld sving med at regne på dine tal, som de ser ud, efter du er gået på pension. Til november vil du modtage et nyt brev med disse tal.
…
Din pension - de vigtigste ændringer

Med den nye pensionspakke får du fra **i.** januar 2014 en anderledes forsikring ved dødsfald:

- Hvis du dør **før** du går på pension, får dine efterladte udbetalt 800.000 kr. efter skat.
- Hvis du dør inden for 10 år **efter** du er gået på pension, vil dine efterladte få udbetalt et engangsbeløb. Til november vil du modtage et nyt brev med størrelsen af dette beløb.
- Du har ikke længere en ægtefællepension eller ugiftesum."

I brev fra selskabet til klageren fra juli 2013 fremgår bl.a.:

"**Farvel til ægtefællepensionen - men ikke til udbetalinger til din ægtefælle**
Du har muligvis i dag en ægtefællepension, som er en udbetaling til din ægtefælle, hvis du dør. Fra 1. januar 2014 vil du ikke længere have denne forsikring. Men din ægtefælle kan stadig få penge udbetalt, hvis du dør.

Med den nye Pensionspakke får du en dødsfaldssum (hvis du dør før du går på pension) og et engangsbeløb ved død (hvis du dør efter du er gået på pension). Begge dele kan udbetales til din ægtefælle - men hvis du ikke er gift, kan de også udbetales til eksempelvis samlever eller børn.

Den nye forsikring er både billigere, mere fleksibel og mere solidarisk.

Pensions pakken

	Ægtefællepension	Ny udbetaling ved dødsfald
• Din ægtefælle er dækket – både før og efter pension	✔	✔
• Udbetales også hvis du IKKE er gift (fx til samboende)		✔
• Kan udbetales til dem du bestemmer		✔
• Udbetalingen kan fordeles mellem flere forskellige		✔
• Forsikringen udbetales på én gang		✔

På Pensionspakken.dk/forsikringer kan du se eksempler, hvor vi sammenligner den 'gamle' ægtefællepension med Pensionspakkens dødsfaldssum og engangsbeløb.
…
De oplyste pensioner er et skøn - baseret på en række forudsætninger om afkast, inflation, omkostninger, betaling for forsikringer mv., som du finder på pensionspakken.dk/forudsætninger. De faktiske pensioner afhænger af den fremtidige udvikling og kan derfor være anderledes.

De nærmere vilkår for dine pensioner fremgår af regulativet for Pensionspakken."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**4. Ægtefællepension**
Ægtefællepensionen er på 60 % af alderspensionen."
…
C Ægtefællepension
Ægtefællepension udbetales fra den 1. i måneden efter medlemmets død med et månedligt beløb til ægtefællen, så længe denne lever.
…
§ 20 Ikrafttrædelse og godkendelse
Dette pensionsregulativ gælder fra den 1. januar 2013.

7. 85307

Bestyrelsen kan foretage ændringer i pensionsregulativet under iagttagelse af de i lønoverenskomsterne indgåede aftaler herom. Indskrænkning af medlemmers etablerede rettigheder kræver godkendelse af overenskomstparterne."

Nævnet udtaler:

Nævnet bemærker indledningsvis, at det ikke kan pålægge selskabet at fremsende beregninger af, hvordan klagerens depot ville se ud, hvis han i 1995 havde benyttet sig af selskabets tilbud om at overgår til en anden ordning.

Det fremgår af sagen, at selskabet i juli 2013 fremsendte et brev til klageren, hvori der blev varslet ændringer i hans pensionsaftale. Det fremgik bl.a. af brevet, at hans aftale fra den 1/1 2014 ikke længere ville indeholde ægtefællepension. I november 2013 fremsendte selskabet et nyt brev, hvori det var oplyst, at han med den nye ordning fik en dødsfaldssum og et engangsbeløb ved død, og at begge dele kan udbetales til ægtefællen.

Det følger af pensionsregulativet, at selskabets bestyrelse har adgang til at ændre i pensionsregulativet med godkendelse fra overenskomstparterne. Sagen rejser efter nævnets opfattelse en principiel problemstilling om grænserne for en pensionskasses mulighed for at vedtage ændringer af bestående dækninger, der kun har relevans for et mindretal af de forsikrede, og som kan indebære forringelser for disse.

Med henvisning til problemstillingens komplicerede juridiske karakter finder nævnet, at sagen bør afgøres ved domstolene. Nævnet afstår derfor i medfør af vedtægternes § 4 fra at behandle sagen.

8. 85307

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke pålægge selskabet at fremlægge beregninger, der viser, hvordan klagerens ordning havde udviklet sig, hvis han i 1995 havde valgt en anden ordning.

I øvrigt kan nævnet ikke afgøre sagen.

Poul Sørensen